

สำนักงานเลขาธิการ
รับที่ 13530
วันที่ 23 มิ.ย. 63

ที่ สม ๐๐๐๖/ ๕๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๖๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) กรณีอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่อนุญาตให้รถเข้าไปรับ-ส่งนักเรียนจากศูนย์อพยพผู้หนีภัยการสู้รบบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบ กรณีกล่าวอ้างว่า อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีคำสั่งไม่อนุญาตให้รถเข้าไปรับ-ส่งนักเรียนจากศูนย์อพยพผู้หนีภัยการสู้รบบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไปยังโรงเรียนของรัฐบาลไทย หากนักเรียนคนใดต้องการเรียนโรงเรียนของรัฐบาลไทยจะต้องเดินทางด้วยตนเอง เป็นระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิทางการศึกษาของเด็ก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ตามผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับเสรีภาพในการเดินทาง อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางดังกล่าวเกี่ยวกับกรณีอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ไม่อนุญาตให้รถเข้าไปรับ-ส่งนักเรียนจากศูนย์อพยพผู้หนีภัยการสู้รบบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรีต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร่งด่วน

/๔. สาระสำคัญ...

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่าการห้ามมิให้เด็กซึ่งเป็นผู้หนีภัยการสู้รบเดินทางหรือโดยสารยานพาหนะออกนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อไปรับการศึกษาอบรมนอกบริเวณในโรงเรียนของรัฐบาลไทย เป็นการที่หน่วยงานของรัฐบาลไทยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือตามมนุษยธรรมแก่ผู้หนีภัยการสู้รบ อันเป็นการจำกัดเสรีภาพในการเดินทางของบุคคลซึ่งสามารถกระทำได้ตามเงื่อนไขในด้านความมั่นคงของรัฐ และเหตุผลด้านอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และกำหนดไว้ในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR) ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนหรือชั้นอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาต่อเนื่องเฉพาะทาง (ฝึกอบรมวิชาชีพ) ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน อันถือเป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษาตามสมควรแล้ว นอกจากนี้ หากเด็กซึ่งเป็นผู้หนีภัยการสู้รบรายใดจะมีฐานะและเงื่อนไขในการอยู่ในราชอาณาจักรไทยที่อาจแตกต่างกับเด็กรายอื่นที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว เนื่องจากเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยนั้น ก็ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นการเฉพาะรายโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่กระทรวงมหาดไทยห้ามมิให้เด็กในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินเดินทางหรือโดยสารยานพาหนะออกนอกบริเวณเพื่อไปยังโรงเรียนของรัฐบาลไทย จึงไม่ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรยุติเรื่อง

อย่างไรก็ตาม ราชอาณาจักรไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child : CRC) ซึ่งรับรองว่า เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยรัฐภาคีจะยอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษานบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน โดยการเข้าถึงสิทธิในการศึกษาจะนำมาซึ่งการพัฒนาศักยภาพของเด็ก และเปิดโอกาสในการเข้าถึงการทำงานที่อาจเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเดินทางกลับสู่มาตุภูมิ ปัจจุบันราชอาณาจักรไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ รวมถึงนโยบายการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ดังนั้น แม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหินมีการจัดการศึกษาในพื้นที่ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนหรือชั้นอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาต่อเนื่องเฉพาะทาง (ฝึกอบรมวิชาชีพ) ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย แต่จากรายงานการวิจัยเรื่องทางเลือกเชิงนโยบายการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยในค่ายพำนักชั่วคราว พบว่าการศึกษาที่จัดในพื้นที่พักพิงชั่วคราวประสบปัญหาขาดแคลนครูผู้สอน และไม่ได้รับการรับรองหลักสูตรหรือวิทยฐานะจากสภารัฐแห่งสหภาพเมียนมาหรือราชอาณาจักรไทย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) โดยคณะรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการให้การจัดการศึกษาตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอยู่แล้วในพื้นที่พักพิงชั่วคราว มีมาตรฐานที่เหมาะสมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ได้รับการรับรองหลักสูตรหรือวิทยฐานะจากราชาอาณาจักรไทย รวมถึงการผ่อนปรนระเบียบบางประการเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูผู้สอนในการจัดการศึกษาในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรองรับโอกาสการเข้าศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเมื่อกลับสู่มาตุภูมิหรือเดินทางไปยังประเทศที่สามต่อไป

/๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๖๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวัส ติงสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๘๒

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๘